

da bi čuval oziraje se na šolske zakone po učiteljih svojega področja ljudstvu dve reči, kateri taisto neizrečena ljubi: sv. katoliško vero in pa njegovo narodnost, kajti le tedaj bode vladalo mej prostim ljudstvom in učiteljstvom za šolski napredek toli potrebno soglasje. Slišali smo še več jedrnatih napitnic, katerih pa ne moremo tu podrobneje omenjati, ker nam je poročilo itak že preveč narastlo pod peresom. Da je mnogo gostov ostalo skupaj do trde teme ter se s petjem in raznimi govori izvrstno zabavalo, je dokaz, da se je tudi neoficijelni del svečanosti izvršil v popolno zadovoljnost tako prirediteljev, kakor tudi vdeležencev. In s tem končam!

Ne morem pa tega lepše in boljše storiti, kakor da vrlim in šoli prijaznim Bolfenčanom iz srca želim: »Daj mili Bog, da bi se vzrejela v novem šolskem poslopju, kojega zgradba Vas je stala toliko truda in požrtovalnosti, Vaša deca vedno le v dobre in koristne ude človeške družbe, kojih se bode kedaj veselila cerkev, domovina in pa narod slovenski!« A. K—i.

Gospodarske stvari.

Nekaj o puranah.

Sicer je sitno in zamudno purane rediti, ker niso za naše kraje vstvarjeni, ampak zelo občutljivi, a gospodinje jih le redijo na dvorišču, posebno katere so blizu kakega mesta, kajti prinese taka perutnina marsikak goldinar v mošnjo. Puran mora lepe in polne rasti biti. Svetuje se od večih strani, naj se rabi jeden purman le jedno leto. K večjemu še gre, če ga obdržiš dve leti.

Pura pa se nasprotno more valiti celih pet let. Kakor se je že večkrat pokazalo, so bele pure boljše in krepkejšje od drugih. Meseca aprila že nesejo. Paziti je pa, da ne hodijo pure, koder bi rade; dokler ne znesejo, naj bodo priprte. Imajo namreč slabo navado, da jajce rade raznesó. V gnjezdu naj se pušča le po jeden podložek; druge jajce se na hladnem kraju shranjujejo, dokler se ne porabijo.

Več, kakor 20 jajec pura na enkrat ne znese, temveč začne valiti. Svoje jajce vsaka najboljšje zvali in zato ima toliko gospodinj pametno navado, da zaznamujejo jajce, da ve, od katere pure so. Leta stare pure najlepše in najvarnejše valijo. Gnjezdo mora biti na suhem in skritem kraju. Več, kakor 15 jajec ni varno podložiti. Dokler pura vali, ne gane se z gnjezda, ampak gospodinja jo mora prenašati, da dobi zobati in piti. Dobro je, če se pri tem drži vsak dan tiste ure. O takih prilikah pa se morajo jajce s čim pokriti, da se ne prehladijo.

Voda, katero koklja dobiva, naj bo vselej čista in mrzla. Purman ne sme blizu gnjezda, ker bi valečo puro dražil vznemirjal in motil. Dalje ne vali, kakor štiri tedne. Ker je lupina precej trda, kaže mladičem pomagati, a to se mora jako previdno zgoditi. Ko začnejo piščeta od znotraj kljuvati, mora pura vedno na jajciah ostati, dokler niso vsi mladiči zvaljeni.

Prvi dan ni še treba mladičem skrbeti za živež. Najprej naj se jim dajejo v trdo kuhana jajca, ki se na drobno zrežejo ali stolčejo. Pozneje je tudi kuhan grah zmešan s sekanim čebulom. Ko so tedna stari, ni več treba jajec, ampak zreže se nekoliko kopriv, ki se zmešajo s pšenom ali ječmenovo moko. V to služi tudi tudi kislo mleko in otrobi ali solata. Še le, če so deset dni stari, smejo se na travo spustiti a paziti je, da si ne ranijo nežnih nožic ob trnju, robih ali ob koprivah. Mráz jim neverjetno škoduje in v prvi svoji mladosti

jih največ zavolj prehlajenja pogine. Zjutraj ne smejo prej vun, dokler ne zmanjka rose in zvečer ne smejo rose zunaj pričakovati. Po dnevu naj se obvarujejo prevelike vročine in prenašajo kam v senco. Pri tem se še le prav spozna, da purani niso za naše podnebje, ampak za veliko toplejše kraje. Pozneje pa se navadijo vročini in mrazu ter so veliko bolj vtrjeni, kakor druga kuretna.

Pajek.

Zagovornikovo mesto sem si izvolil. Koga bom pa zagovarjal? Nikogar drugega ko majhnega osmeronožca — pajka. Koliko pač ljudje to nedolžno živalico obrekujejo, sovražijo, preganjajo in ji stvari podtikajo, katerih ni nikdar in nikjer zadolžila. Celo zagotavljajo nekateri, da je strupena! A prašam te, zakaj pa se pajek toliko trudi in tako umetno mrežo prede? Ni si še videl v njej sitnih muh, škodljivih kebrov ali drugih mrčes, ki s strahom pričakujejo zadnjih svojih trenotkov? Nisi-li opazoval, kako premeteno sedi pajek skrit v kakem kotu, od koder se po tem zakadi na vjetnika? Če le samo to zračuniš, koliko škodljivih mrčes se na ta način pokonča, dobiš zelo ogromno število. Vse drugači pa preganja pajek mušice, listne in skratne uši. Kjer je dosti pridnih pajkov, nimajo se ljudje pritoževati, da bi mrčes jim mnogo prizadejala.

Še več ima naš zagovorjenec opraviti v gozdih, kjer varuje skorjo, les, listje in celo korenine mrčes, gosenic in črvov. Ko bi mogel človek slediti bojevanju med pajki in preganjencem, čutil bi se nad marljivostjo in vstrajnostjo majhnih bojevnikov. Tu delujejo pajki, ki so med brati najmanjši. Večji pa preganjajo zemlje, merke (Spannraupe, geometra), molje, klošče, zakažnike, žižke in celo ščurke ali žoharje. Kdo polovi neštnevilne hrošče, ki vničujejo mlada drevesca in s tem cele gozde, če ne v prvi vrsti različni pajki. Od najmanjšega do največjih so vsi pridni pri delu in kakšno zahvalo najdejo pri nehvaležnih in nevednih ljudéh —?

Sejmovi. Dne 6. oktobra v Pišecah. Dne 7. oktobra v Tilmiču. Dne 9. oktobra v Oplotnici. Dne 12. oktobra v Gomilici. Dne 13. oktobra pri M. D. v Brezju in v Kapli.

Dopisi.

Od Sv. Ilja v Slov. goricah. (Občinske volitve). Pač častno je ime »Gemeindevorsteher« biti; pa še boljše je poleg tega častnega imena tudi dobro plačilo. To čuti naš sedanji obč. predstojnik baron Pistor. On si misli: drži se tega častnega imena in službe; kaj mi mari za krivice, katere napravljam slovenskim volilcem pri vsaki občinski volitvi, meni je le za mojo častno ime in službo. Eno prelepo in častno ime »baron« so mi že tako odvzeli, in še kazen sem moral za to plačati, in zdaj naj bi še čast »Gemeindevorsteherja« drugim prepustil, in še mogoče celo Slovencem. To se ne sme zgoditi. Kdo se bode potem zame več zmenil, ko se zdaj mi tako ponižno vklanajo cigajnič, čikovec i. d. ter me častijo kot svojega boga. — Gotovo vladajo v njem take misli in želje, ker drugače bi ne mogel pri vsakokratni občinski volitvi tako sebično postopati nasproti slovenskim volilcem. Že dve leti sta pretekli, kar so se vršile pri nas občinske volitve v vseh treh razredih. Ali ker so se slovenskim volilcem takrat od strani Pistorja in od njega izvoljene volilne komisije storile nezaslišene reči, in to v drugem volilnem razredu, smo se pritožili na deželno namestnijo v Gradec.